

ANVÄNDARMANUAL

SKYLTSYSTEM FÖR HUSHÅLLSNÄRA INSAMLING OCH ÅTERVINNINGSCENTRALER
AVFALL SVERIGE, 1 JUNI 2021, VERSION 1.4

Innehållsförteckning

Förord	3
Hushållsnära insamling	4
Översikt kategorier för fraktioner	4
Översikt symboler för fraktioner	5
Färgkoder	7
Andra språk	8
Återvinningscentraler	9
Översikt kategorier för fraktioner	9
Översikt symboler för fraktioner	10
Färgkoder	18
Andra språk	19
Tillämpning av systemet	25
Grundläggande anvisningar	25
Originalfiler	25
Anpassningar	28
Ej tillåten tillämpning	30
Placering och tryck för ökad tillgänglighet	31
Fristående användning av ikoner	32
Filformat och färgsystem	33
Svar på vanliga frågor	34
Kontakt	36

Förord

Välkommen till ditt nya skyltsystem!

I din hand har du en manual med användarinformation för ett gemensamt symbol- och skyltsystem för avfallssortering. Ett system som fungerar både för hushållsnära insamling, på återvinningscentraler och på stan¹. Ett system som gör det lätt att göra rätt.

Efter en noggrann kartläggning av de många olika varianter som finns runt om i landet vid insamling av avfall, har Avfall Sverige tagit fram ett nationellt system för färgkodning, symboler och terminologi för avfallsfraktioner.

Systemet ska underlätta både för individer och organisationer. Med hjälp av ett samlat symbol- och skyltsystem som är lätt att känna igen i hela landet, kan vi nå ett högre återvinningsmål och en ökad mängd av rätt material till rätt behandling. Detta uppnås genom enkelhet, tydlighet och systematik för medborgare och företag.

Ett gemensamt system sparar också pengar för dig som användare som är i färd med att byta skyltar: här har du ett genomtänkt och genomarbetat symbolspråk, färdigt att använda. För att säkerställa relevans och funktionalitet har symbol- och skyltsystemet tagits fram och testats i samarbete med såväl kommuner som bransch- och producentorganisationer.

Vill du veta mer om systemet?

Kontakta Josefin Berglund, sverigesorterar@avfallsverige.se.

Implementering och design

Anlita grafisk formgivare eller produktionsbolag ni normalt arbetar med eller har ramavtal med för hjälp med att ta fram material för er användning. Det går också bra att kontakta Gullers Grupp som har varit med att arbeta fram denna manual www.gullers.se, projektledare Gertrud Widenmeyer, gertrud.widenmeyer@gullers.se. Kostnader för arbete och produktioner kring detta tar ni i den egna organisationen.

Kommuner och producenter får använda systemet utan kostnad. Det är givetvis frivilligt om och när man vill använda och införa systemet.

Förlagan till detta system har med stor framgång använts i Danmark sedan 2017. Det danska piktogramsystemet togs fram av innovationsbyrån Futu. Övriga nordiska länder har eller planerar att implementera liknande system. Systemet underlättar därför också för företag med försäljning och producentansvar i hela Norden genom att det möjliggör samma symbolspråk på förpackningar och produkter i alla nordiska länder.

När medborgare möter samma avfallskommunikation oavsett var vi är, ökar vi förutsättningarna för ökad sortering och återvinning. På så vis närmar vi oss den cirkulära ekonomin. Mer information om det nya skyltsystemet, hur det ser ut och hur det ska användas finns i denna användarmanual.

Malmö, 1 juli 2020

Tony Clark, VD Avfall Sverige

Hushållsnära insamling

Översikt kategorier för fraktioner

Det svenska skyltsystemet för avfallssortering är uppdelat i en del för hushållsnära insamling och en del för återvinningscentraler.

Detta kapitel redovisar skyltsystemets delar för hushållsnära insamling. Det har tio fraktionskategorier som vardera har en egen kategorifärg kopplad till sig. Vissa av dessa fraktioner samlas också in via återvinningsstationer och på stan.

TRÄDGÅRDSAVFALL

MATAVFALL

GLAS

PAPPER

KARTONG

ELAVFALL

FARLIGT AVFALL

PLAST

METALL

RESTAVFALL

Översikt symboler för fraktioner

De tio fraktionskategorierna inom skyltsystemet för hushållsnära insamling innefattar 18 symboler som vardera består av tre element: *färg*, *ikon* och *fraktionsnamn*.

TRÄDGÅRDSAVFALL

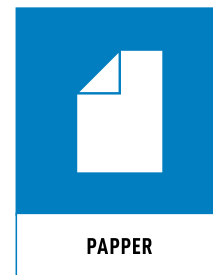
MATAVFALL

GLAS

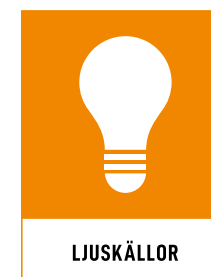
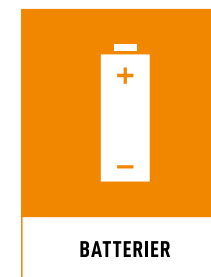
PAPPER

KARTONG

ELAVFALL

Översikt symboler för fraktioner

De tio fraktionskategorierna inom skyltsystemet för hushållsnära insamling innefattar 18 symboler som vardera består av tre element: *färg, ikon och fraktionsnamn*.

Plastförpackningar sorteras ibland uppdelat i hårda- respektive mjuka plastförpackningar. Dessa symboler finns att tillgå från genom Avfall Sverige, kontakta sverigesorterar@avfallsverige.se.

FARLIGT AVFALL

PLAST

METALL

RESTAVFALL

Färgkoder

TRÄDGÅRDSAVFALL m.m

CMYK 80 0 90 50
 PANTONE 349 C
 RGB 0 100 50
 HEX #006432
 RAL 6001 (EMERALD GREEN)
 NCS 6030-G50Y

KARTONG

CMYK 25 35 65 5
 PANTONE 7562 C
 RGB 190 160 100
 HEX #bea064
 RAL 1024 (OCHRE YELLOW)
 NCS S3020-Y60R

METALL

CMYK 25 0 0 65
 PANTONE 444 C
 RGB 90 110 120
 HEX #5a6e78
 RAL 7031 (BLUE GREY)
 NCS S5010-R50B

MATFETT

CMYK 80 0 90 0
 PANTONE 7482 C
 RGB 0 160 75
 HEX #00a04b
 RAL 6037 (PURE GREEN)
 NCS S2050-G20Y

ELAVFALL

CMYK 0 55 100 0
 PANTONE 144 C
 RGB 240 145 10
 HEX #f0910a
 RAL 2008 (BRIGHT RED ORANGE)
 NCS S1080-Y40R

RESTAVFALL

CMYK 20 20 20 100
 PANTONE BLACK 6 C
 RGB 20 20 20
 HEX #141414
 RAL 9005 (JET BLACK)
 NCS S9000-N

GLAS

CMYK 75 0 55 0
 PANTONE 2401 C
 RGB 30 175 140
 HEX #1daf8e
 RAL 6027 (LIGHT GREEN)
 NCS S2040-B40G

FARLIGT AVFALL

CMYK 0 100 90 0
 PANTONE 485 C
 RGB 225 15 30
 HEX #e10f1e
 RAL 3020 (TRAFFIC RED)
 NCS S1085-Y80R

PAPPER

CMYK 95 35 5 0
 PANTONE 2185 C
 RGB 0 130 190
 HEX #0082be
 RAL 5015 (SKY BLUE)
 NCS S2060-R90B

PLAST

CMYK 50 95 0 0
 PANTONE 7656 C
 RGB 150 30 130
 HEX #961e82
 RAL 4008 (SIGNAL VIOLET)
 NCS S3055-R40B

Andra språk

Här nedan finner du fraktionernas namn översatta till engelska och tyska:

Trädgårdsavfall
Garden waste
Gartenabfall

Tidningar
Newspapers
Zeitungen

Farligt avfall
Hazardous waste
Sondermüll & Schadstoffe

Matavfall
Food waste
Lebensmittelabfälle

Pappersförpackningar
Paper packaging
Speise- & Getränkekartons

Plastförpackningar
Plastic packaging
Plastikverpackungen

**Färgade
glasförpackningar**
Coloured glass packaging
Gefärbte Glasverpackungen

Ljuskällor
Light bulbs
Glühbirnen & Lampen

Metallförpackningar
Metal packaging
Altmetallverpackungen

**Ofärgade
glasförpackningar**
Clear glass packaging
Farblöse Glasverpackungen

Småelektronik
Small electronics
Elektrokleingeräte

Restavfall
Residual waste
Restmüll

Papper
Paper
Altpapier

Batterier
Batteries
Altbatterien

Grovavfall
Bulky waste
Sperrmüll

Återvinningscentraler

Översikt kategorier för fraktioner

Detta kapitel redovisar skyltsystemets delar för återvinningscentraler.

Det har tolv fraktionskategorier som vardera har en egen kategorifärg kopplad till sig. Vissa av dessa fraktioner samlas också in via hushållsnära insamling och på stan'.

TRÄDGÅRDAVFALL

MATFETT

ÅTERBRUK

GLAS

PAPPER

BYGGAVFALL

KARTONG

ELAVFALL

FARLIGT AVFALL

PLAST

METALL

RESTAVFALL

Översikt symboler för fraktioner

De tolv fraktionskategorierna inom skyltsystemet för återvinningscentraler innefattar 83 symboler som vardera består av tre element: *färg*, *ikon* och *fraktionsnamn*.

TRÄDGÅRDSAVFALL m.m

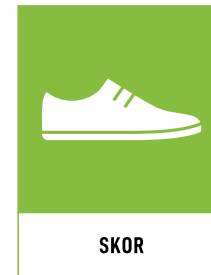
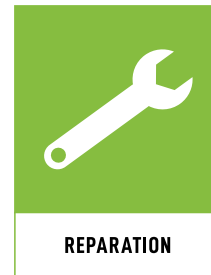
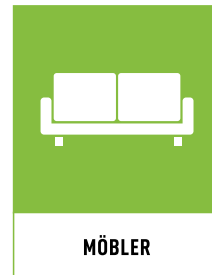

MATFETT

Översikt symboler för fraktioner

ÅTERBRUK

Översikt symboler för fraktioner

PAPPER

GLASFÖRPACKNINGAR

PAPPERSFÖRPACKNINGAR

METALL

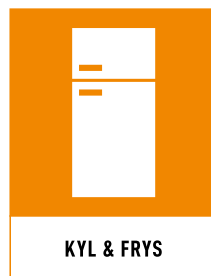
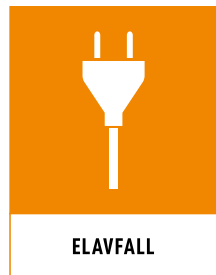
Översikt symboler för fraktioner

BYGGAVFALL

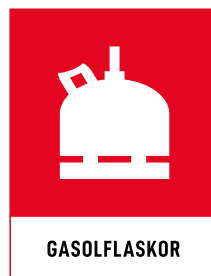
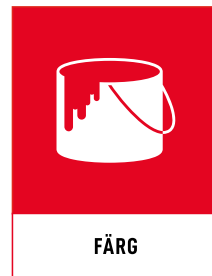
Översikt symboler för fraktioner

ELEKTRONIKAVFALL

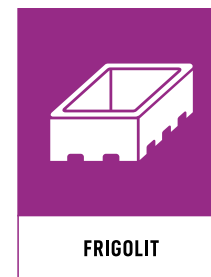
Översikt symboler för fraktioner

FARLIGT AVFALL

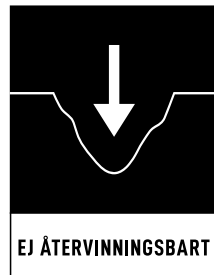
Översikt symboler för fraktioner

PLAST & GUMMI

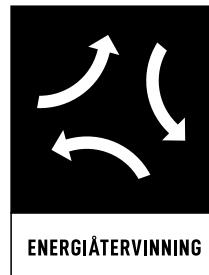

Översikt symboler för fraktioner

RESTAVFALL

Ej återvinningsbart
motsvarar fraktionen
som många idag kallar
för ”deponi”.

Energiåtervinning
motsvarar fraktionen
som många idag kallar
för ”brännbart”.

Stoppade möbler
motsvarar fraktionen
som många idag kallar
för ”stort brännbart”.

Färgkoder

TRÄDGÅRDSAVFALL m.m

CMYK 80 0 90 50
 PANTONE 349 C
 RGB 0 100 50
 HEX #006432
 RAL 6001 (EMERALD GREEN)
 NCS 6030-G50Y

MATFETT

CMYK 80 0 90 0
 PANTONE 7482 C
 RGB 0 160 75
 HEX #00a04b
 RAL 6037 (PURE GREEN)
 NCS S2050-G20Y

ÅTERBRUK

CMYK 55 0 90 0
 PANTONE 7488 C
 RGB 135 200 75
 HEX #87c84b
 RAL 6018 (YELLOW GREEN)
 NCS S2050-G40Y

GLAS

CMYK 75 0 55 0
 PANTONE 2401 C
 RGB 30 175 140
 HEX #1daf8e
 RAL 6027 (LIGHT GREEN)
 NCS S2040-B40G

PAPPER

CMYK 95 35 5 0
 PANTONE 2185 C
 RGB 0 130 190
 HEX #0082be
 RAL 5015 (SKY BLUE)
 NCS S2060-R90B

BYGGAVFALL

CMYK 95 55 5 40
 PANTONE 2187 C
 RGB 0 75 130
 HEX #004b82
 RAL 5010 (GENTIAN BLUE)
 NCS S4050-R80B

KARTONG

CMYK 25 35 65 5
 PANTONE 7562 C
 RGB 190 160 100
 HEX #bea064
 RAL 1024 (OCHRE YELLOW)
 NCS S3020-Y60R

ELAVFALL

CMYK 0 55 100 0
 PANTONE 144 C
 RGB 240 145 10
 HEX #f0910a
 RAL 2008 (BRIGHT RED ORANGE)
 NCS S1080-Y40R

FARLIGT AVFALL

CMYK 0 100 90 0
 PANTONE 485 C
 RGB 225 15 30
 HEX #e10f1e
 RAL 3020 (TRAFFIC RED)
 NCS S1085-Y80R

PLAST

CMYK 50 95 0 0
 PANTONE 7656 C
 RGB 150 30 130
 HEX #961e82
 RAL 4008 (SIGNAL VIOLET)
 NCS S3055-R40B

METALL

CMYK 25 0 0 65
 PANTONE 444 C
 RGB 90 110 120
 HEX #5a6e78
 RAL 7031 (BLUE GREY)
 NCS S5010-R50B

RESTAVFALL

CMYK 20 20 20 100
 PANTONE BLACK 6 C
 RGB 20 20 20
 HEX #141414
 RAL 9005 (JET BLACK)
 NCS S9000-N

Andra språk

Här nedan finner du fraktionernas namn översatta till engelska och tyska:

 TRÄDGÅRDS- AVFALL	Trädgårdsavfall Garden waste Gartenabfall	 INVASIVA VÄXTER	Invasiva växter Invasive Plants Invasive Pflanzen	 ÅTERBRUK	Återbruk Reuse Wiederverwendung	 TEXTIL	Textil Fabric Altkleider
 GRÄS & LÖV	Gräs & löv Grass & leaves Gras & Blätter	 FALLFRUKT	Fallfrukt Windfalls Fallobst	 HUSGERÅD	Husgeråd Cooking utensils Küchenutensilien	 TRASIG TEXTIL	Trasig textil Damaged clothing Stoffreste & Lumpen
 JORD	Jord Soil Erde	 LATRIN	Latrin Latrine Latrine	 MÖBLER	Möbler Furniture Möbel	 SKOR	Skor Shoes Schuhe
 RIS & GRENAR	Ris & grenar Twigs & branches Äste & Zweige	 MATFETT	Matfett Cooking oil Speiseöl & Fett	 REPARATION	Reparation Repair Reparatur	 CYKLAR	Cyklar Bicycles Fahrräder
 STUBBAR & RÖTTER	Stubbar & rötter Stumps & roots Baumstämme & Wurzeln			 SPORT & FRITID	Sport & fritid Sports & leisure Sport & Freizeit		

Andra språk

Här nedan finner du fraktionernas namn översatta till engelska och tyska:

FÄRGADE
GLASFÖRPACKNINGAR

Färgade glasförpackningar

Coloured glass packaging
Gefärbte Glasverpackungen

TIDNINGAR

Tidningar

Newspapers
Zeitungen

BETONG

Betong

Concrete
Beton

OFÄRGADE
GLASFÖRPACKNINGAR

Ofärgade glasförpackningar

Clear glass packaging
Farblose Glasverpackungen

WELLPAPP

Wellpapp

Cardboard
Altpappe

FÖNSTER

Fönster

Windows
Fenster

BÖCKER

Böcker

Books
Bücher

PAPPERS-
FÖRPACKNINGAR

Pappersförpackningar

Paper packaging
Speise- & Getränkekartons

GIPS

Gips

Plaster
Gips

PAPPER

Papper

Paper
Altpapier

BYGGAVFALL

Byggavfall

Construction Waste
Bauabfälle

ISOLERING

Isolering

Mineral wool
Mineralwolle

SEKRETESSPAPPER

Sekretesspapper

Paper for shredding
Aktvernichtung

ASFALT

Asfalt

Asphalt
Asphalt

KAKEL

Kakel

Tiles
Fliesen

Andra språk

Här nedan finner du fraktionernas namn översatta till engelska och tyska:

Lastpallar
Pallets
Paletten

Sanitetsporcelain
Sanitary ware
Sanitärkeramik

Elavfall
Electronics
Elektrogeräte

Marksten
Pavers
Pflasterstein

Sten & grus
Stone & gravel
Steine & Kies

Batterier
Batteries
Altbatterien

Målat trä
Painted wood
Gestrichenes Holz

Takpapp
Roofing felt
Dachpappe

Bilbatterier
Automotive batteries
Autobatterien

Planglas
Flat glass
Flachglas

Tegel
Whole bricks
Ganze Ziegelsteine

Brandvarnare
Fire alarms
Rauchmelder

Porslin & keramik
Porcelain & china
Porzellan

Trä
Wood
Holz

Färgpatroner
Printer cartridges
Druckerpatronen

Andra språk

Här nedan finner du fraktionernas namn översatta till engelska och tyska:

Kabel

Cables & wires
Kabel & Leitungen

Kyl & frys

Refrigeration equipment
Kühlgeräte

Litiumbatterier

Lithium batteries
Lithium-Batterien

Ljuskällor

Light bulbs
Glühbirnen & Lampen

Lysrör

Fluorescent tubes
Leuchtstoffröhren

Småelektronik

Small electronics
Kleinelektronik

Solpaneler

Solar panels
Solarmodule

TV & skärmar

TVs & monitors
Fernsehgeräte & Monitore

Vitvaror

Major appliances
Großelektronik

Farligt avfall

Hazardous waste
Sondermüll & Schadstoffe

Asbest

Asbestos
Asbest

Brandsläckare

Fire extinguishers
Feuerlöscher

Fyrverkerier

Fireworks
Feuerwerk

Färg

Paint
Farben

Lösningsmedel

Solvent
Lösungsmittel

Andra språk

Här nedan finner du fraktionernas namn översatta till engelska och tyska:

**Lösningemedels-
baserad färg**
Oil-based paint
Farbe auf Lösungsmittelbasis

Vattenbaserad färg
Water-based paint
Farbe auf Wasserbasis

Gasolflaskor
Gas bottles
Gasflaschen

Impregnerat trä
Impregnated wood
Imprägniertes Holz

Mediciner
Pharmaceuticals
Medikamente

Oljefilter
Oil filters
Ölfiter

Spillolja
Waste oil
Altöl

Sprayflaskor
Spray cans
Spraydosen

Metall
Metal
Altmetall

Metallförpackningar
Metal packaging
Altmetallverpackungen

Däck
Tyres
Altreifen

Däck med fälg
Tyres with rims
Altreifen mit Felge

Frigolit
Styrofoam
Styropor

Markrör
Hard PVC
Hartes PVC

Hårdplast
Rigid plastic
Hartplastik

Andra språk

Här nedan finner du fraktionernas namn översatta till engelska och tyska:

Mjuk PVC
Soft PVC
Weiches PVC

MJUK PVC

Aska
Ashes
Asche

ASKA

Stoppade möbler
Upholstered furniture
Polstermöbel

STOPPADE MÖBLER

Plastförpackningar
Plastic packaging
Plastikverpackungen

PLASTFÖRPACKNINGAR

Ej återvinningsbart
Non-recyclable
Nicht wiederverwendbar

EJ ÅTERVINNINGSBART

Energiåtervinning
Waste-to-energy
Energierückgewinnung

ENERGIÅTERVINNING

Sträckfilm
Stretch wrap
Stretchfolie

STRÄCKFILM

Tillämpning av systemet

Grundläggande anvisningar

Systemet är utvecklat för märkning av avfallsbehållare och på skyltar i olika storlekar.

Symbolen kan skalas upp och ned till andra storlekar för användning på skyltar, för foliering av sopbilar, på websidor och i kampanjmaterial.

Vi rekommenderar att inte trycka symbolerna mindre än 20 mm bredd för bibehållen läsbarhet. För mindre tryckyta rekommenderas att använda bara symbolen som också finns att ladda ner.

Originalfiler

Originalfiler i EPS-format för print och produktion av skyltmaterial samt lågupplösta filer i PNG-format laddas ner via sverigesorterar.se. OBS att de lågupplösta filerna ej kan användas för print- eller skyltproduktion.

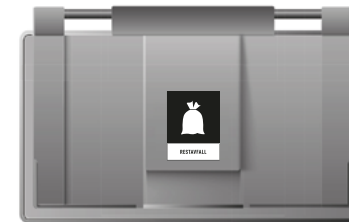
Du sköter sedan själv beställning av de fysiska skyltarna och annan märkning ni tar fram.

Exempel: skylt på lock
Ofärgade glasförpackningar
(600 L). Bredd 180 mm.

Exempel: skylt på lock
Papper (600 L).
Bredd 180 mm.

Exempel: skylt på lock
Restavfall (600 L).
Bredd 180 mm.

Exempel: skylt på framsida
Restavfall (600 L).
Collage, höjd 300 X (minimum) bredd 193 mm.

Exempel: skylt på lock, flerfack
Restavfall och Matavfall.
Höjd 60 mm.

Exempel: skylt på lock, flerfack
Tidningar / Pappersförpackningar / Plastförpackningar
/ Metallförpackningar / Ofärgade glasförpackningar
Höjd 60 mm.

Exempel: skylt på baksida, flerfack
Bredd 120 mm.

Exempel: skylt på framsida, flerfack
Bredd 60 mm.

Exempel: skylt på baksida, flerfack
Bredd 120 mm.

Exempel: skylt på framsida, flerfack
Bredd 60 mm.

Exempel: skylt på lock
Restavfall (140L).
Höjd 60 mm.

Exempel: skylt på lock
Papper (140L).
Höjd 60 mm.

Exempel: skylt på lock
Övrigt (140L).
Bredd 120 mm.

Exempel: skylt på framsida
Bredd minimum 160 mm.

Exempel: skylt, kollage på framsida
Bredd minimum 320 mm, höjd 320 mm.

Tillägg i form av logotyper och kommunnamn ska alltid placeras på rektangulära tilläggsytor utanför grundsymbolen. Tilläggsytan kan förläggas antingen på högersidan, för att ge ett kvadratisk format, eller under symbolen. Vid placering under symbolen kan fältet antingen vara vitt, med svartvit logotyp och text, eller i symbolens färg, då alltid med logotyp och text inlagda i vitt. Lägg tilläggsfältet på högersidan ska fältet vara vitt med svartvit logotyp. Logotyp placeras i botten på fältet med proportionellt fritt utrymme runt om. Vill man till exempel förtydliga vad som ska slängas i en container kan man alltså göra en tilläggsyta under grundsymbolen alternativt i tilläggsfältet till höger. Se ovanstående exempel samt sidan 28.

Systemet använder teckensnittet D-Din condensed bold, satt i versaler (kan laddas ned gratis på <https://www.fontsquirrel.com/fonts/d-din>). Om organisationen inte tillåter externa nedladdade teckensnitt rekommenderar vi för övrig textinformation Futura, som är ett vanligt teckensnitt i datorer, eller användarens (kommunens/företagets) eget teckensnitt.

Rubriker har spårning 30. Teckensnittet för fraktionsnamn som finns i originalsymbolen får aldrig ändras.

Anpassningar, ej tillgängliga för nedladdning

Beakta följande regler och anvisningar vid anpassning av symbolerna:

Storlek och form

Symbolerna består av färg, ikon och fraktionsnamn. Symbolen kan anpassas till andra proportioner. Ikonen får dock inte förändras.

Vid utformning av skyltar ska de kvadratiske ikonprinciperna bibehållas. Att sammanställa fler än två symboler på samma skylt rekommenderas inte. Lägg då hellre grundsymbolerna bredvid varandra i rad med fraktionsnamnet bibehållet under ikonerna, se exempel på **nästa sida**.

Kantlinje runt ikonerna och textplattan ska vara i samma färg som ikonerna och anpassas till skyltens fysiska storlek. Se vidstående exempel för lämpliga proportionsförhållanden. Linjen som avdelar ikoner i en legoskylt ska vara vit och ca 1/6 av kantlinjens bredd. Fraktionsnamnets början ska placeras med avstånd från textplattans kant = 0,6 X textens X-höjd. Storleksförhållande 3:4, d v s de vanliga formaten 50x70 eller 70x100 är gångbara.

Fraktionsnamn

Till varje ikon hör ett fraktionsnamn som inte får ändras. Däremot kan annan information läggas till, efter egna behov, såsom exempel på fraktioner som ingår eller annan nödvändig information, se vidstående exempel. Vi rekommenderar att fraktionsnamnet skrivs i svart mot vit botten då detta är bättre ur ett tillgänglighetsperspektiv.

Teckensnitt

Till symbolerna hör fraktionsnamn i teckensnittet D-Din Condensed Bold, satt i versaler (kan laddas ned gratis på <https://www.fontsquirrel.com/fonts/d-din>). Till övrig textinformation rekommenderar vi användarens (kommunens/företagets) eget teckensnitt eller Futura, som är ett vanligt teckensnitt i datorer. Rubriker har spärning 30.

Färger

Symbolernas färger får inte ändras eller bytas mellan olika fraktioner. **OBS!** Färdiga symboler, vit ikon på svart botten, finns för nedladdning.

Exempel liggande skylt, 500 X 100 mm.

Exempel liggande skylt, 500 X 100 mm med tilläggstext..

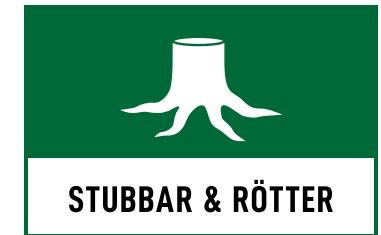
Exempel liggande skylt, 500 X 100 mm, med inverterad text.

Exempel liggande skylt, 500 X 100 mm, inverterad och med tilläggstext.

Exempel liggande skylt, 500 X 100 mm, med logotyp.

Exempel skylt 1200 X 790 mm.

Exempel skylt 1200 X 790 mm med inverterad text.

STUBBAR & RÖTTER

0,6 X

Vid utformning av skyltar, inklusive vid användning av legosystem, ska de kvadratiska ikonprinciperna bibehållas.

Legosystem. Linjen som avdelar ikoner i en legoskylt ska vara vit och fraktioner får inte blandas.

Exempel anpassade piktogram

Exempel anpassade piktogram

Exempel anpassade piktogram, svart/vitt

Ej tillåten tillämpning

Det är viktigt att systemet följs så att det blir enhetligt och över tid kan inarbetas i medvetandet hos användarna, så de inte behöver tveka om hur de ska sortera sitt avfall.

Nedanstående anvisningar sammanfattar de fyra viktigaste reglerna för vad som inte är tillåtet vid användande av skyltsystemet och dess ingående delar.

Systemet kommer att utvecklas över tid efter nya behov, regler och möjligheter kring avfallshantering.

Sänd gärna input och idéer kring utveckling till Avfall Sverige på adressen sverigesorterar@avfallsverige.se

Förändra ej piktogram

Ändra ej form, färg, namn eller proportion på symboler

Skapa ej egna symboler

Kontakta Avfall Sverige om ni behöver en ny symbol.
Kanske utvecklar vi just nu denna symbol.

Lägg ej ihop fler än två symboler på samma skylt

Placering och tryck för ökad tillgänglighet

Vi vill att det nya skyltsystemet ska passa så många som möjligt, oavsett förutsättningar. I Sverige har omkring 100 000 medborgare en synnedsättning. Vi vet också att åtgärder som stödjer tillgängligheten för synnedsatta skapar bättre förutsättningar för alla medborgare. Här följer därför några råd för ökad tillgänglighet på insamlingsplatsen.

Öka tydligheten på insamlingsplatsen

Var noga med att avfallskärnen står på samma plats efter tömning.

Placera skyltar och symboler så att de inte riskerar att skymmas av uppslagna lock eller dyligt.

Färgkodning av hela locken till avfallskärnen är ett bra sätt att öka tydligheten på insamlingsplatsen. Ge locken samma färg som symbolen för respektive fraktion. Att måla vägg- eller golvfält kring kärnen i samma färg är ett annat sätt att öka tydligheten.

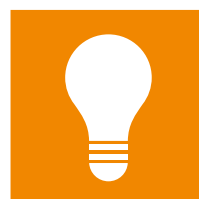
Tryck och relief-tryck

Se till att ha hög kontrast mellan text och bakgrund. Taktil skrift i form av upphöjd vanlig skrift, så kallad relief-tryck, hjälper en person med nedsatt syn att känna var sorteringen hör hemma. Tillagd punktskrift är önskvärt, men alla med synnedsättning kan inte läsa punktskrift, medan de allra flesta kan läsa relief-skrift. En annan fördel med relief-tryck är dess beständighet för skadegörelse och naturlig påverkan, vilket gör att det även kan vara en god ekonomisk investering.

Hör gärna av er till Avfall Sverige om ni har frågor kring relieftryck så kan vi undersöka möjligheten att samordna detta.

Fristående användning av Ikoner

Ikoner utan fraktionsnamn kan användas fristående, exempelvis som infografik på hemsidor eller på förpackningar.

Filformat och färgsystem

Symbolerna finns i EPS-format och i färgsystem anpassade till olika användningsområden. Färgkoder finns på sida 7 (Hushållsnära insamling) respektive sida 18 (Återvinningscentraler).

ANVÄNDNING	FILFORMAT	FÄRGSYSTEM
Etiketter till behållare	EPS*	CMYK / Pantone
Relief till behållare	EPS*	CMYK / Pantone
Tryckt material t.ex. broschyrer och flyers	EPS*	CMYK / Pantone/RAL
Webdesign och annan skärmanvändning	PNG**	RGB**
Produktion t.ex. av skyltar och färgade lock till avfallsbehållare	EPS*	RAL

* EPS-filerna är bakåtkompatibla till Adobe Illustrator CS4.

** Grafiker kan utifrån originalfiler i EPS-format och färgkoder för RGB i denna manual ta fram PNG- eller JPG-filer för skärmanvändning och webdesign i större storlekar. På sverigesorterar.se finns lågupplösta PNG-filer för översikt och användning i enklare digitala nyhetsbrev och liknande.

Observera att JPG-filer ej får användas till fysisk produktion av skyltar då färgerna kan bli felaktiga.

Svar på vanliga frågor

Får vi anpassa tryckfilerna till våra behov?

Ja, en designer eller grafiker kan anpassa filformaten så länge riktlinjerna för anpassning följs.

Symbolsystemet är utvecklat för att användas av alla kommuner, avfallsföretag och producenter, så länge riktlinjerna för anpassning av filerna följs. Vi uppmanar alla att följa rekommendationer för skyltning och placering på sopkärl.

Vad kostar det?

Att använda lågupplösta filer och originalen för tryck är utan kostnad för kommuner, kommunala bolag, producenter och andra användare. Du bekostar dock själv all produktion och kommunikation.

När ska vi välja att trycka med relief?

I Sverige är omkring 100 000 medborgare synskadade. Relief-tryck hjälper synskadade att känna var sorteringen hör hemma. Punktskrift är det däremot relativt få som kan och behöver. Detta har framkommit vid diskussioner och test med representanter för synskadade.

En annan fördel med relieftryck är att det är mer beständigt för skadegörelse och naturlig påverkan, så det kan vara en god investering även ekonomiskt.

Får jag ändra namnet på en fraktion så att den passar till vår nuvarande namngivning?

Nej. Varje symbol har sitt specifika fraktionsnamn som inte ska ändras. Designprocessen innefattade även ett omfattande terminologiarbete, där branschföreträdare och användare har jämkat samman olika övervägande för att finna det bästa namnet för varje fraktion och tillhörande ikon. Fraktionsnamnen är valda för att likrikta inte bara symbolsystemet utan även fraktionsnamnen över hela landet med syfte att underlätta för ökad återvinning. Förhoppningen är att de nya namnen med tiden blir inarbetade och självklara på såväl återvinningscentraler som i hushållen och på stan.

Får vi kombinera ikoner och text från olika symboler?

Nej, du får inte blanda ikoner och fraktionsnamn. Om du har specifika önskemål om symbolsystemet och fraktionsnamn, vänligen kontakta Avfall Sverige.

Vi saknar en fraktion, vad ska vi göra?

Vad bra! Det betyder förmodligen att ni är bra på att sortera! Har ni behov av en ny symbol så kontakta Avfall Sverige. Kanske utvecklar vi just nu denna symbol. Om ert behov delas av fler kan utvecklingskostnaderna delas av flera användare.

Får vi ändra på färgerna?

Nej, färgerna får inte ändras. Systemet är utformat i färgkategorier efter gemensamma egenskaper. Se sidan 28 för tillåtna anpassningar.

Kan jag använda symbolerna utan färg?

Ja. Alla symboler kan, utöver att användas med sin färgade bakgrund, även användas med svart bakgrund. Dessa finns för nedladdning på sverigesorterar.se.

Några symboler ser annorlunda ut i vårt grannland.**Vilket ska vi välja för vår verksamhet?**

Systemet är utformat i samarbete mellan flera länder och skillnaderna är så få och små som möjligt. På det stora hela fungerar avfallssorteringen på samma sätt i olika länder, men vissa skillnader finns beroende på andra sorteringskrav och organisering. Det svenska systemet är utformat utifrån svenska förhållanden och är det du ska använda.

Kommer systemet att förändras framöver?

Målet är att symbolerna ska se likadana ut över tid, genom samordning på nordisk nivå. Samtidigt, det är inte ett statiskt system, utan det kommer att utvecklas över tid efter användares behov. Fler symboler kommer att läggas till, allteftersom nya behov uppstår och fler fraktioner ska sorteras separat.

Om du har specifika önskemål om symbolsystemet och fraktionsnamn är du välkommen att kontakta Avfall Sverige.

Hur har systemet arbetats fram?

Symbolerna bygger på en prisbelönad design som tagits fram och implementerats av Dansk Affaldsförening och som på kort tid kommit att användas av över 90 % av danska kommuner. Avfall Sverige har under 2020 prövat symbolerna i medborgarpaneler, genom tester på stan, i soprum och på återvinningscentraler, samt av experter i olika tillgänglighetsaspekter och anpassat dem efter svenska förhållanden och krav.

Kontakt

Vill du veta mer om systemet?

Kontakta Josefin Berglund, sverigesorterar@avfallsverige.se.

Implementering och design

Anlita grafisk formgivare eller produktionsbolag ni normalt arbetar med eller har ramavtal med för hjälp med att ta fram material för er användning. Det går också bra att kontakta Gullers Grupp som har varit med att arbeta fram denna manual gullers.se, projektledare Gertrud Widenmeyer, gertrud.widenmeyer@gullers.se. Kostnader för arbete och produktioner kring detta tar ni i den egna organisationen.

